

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
кафедра німецької мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри німецької мови

 Тетяна КАЛИНЮК

26 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

підготовки фахівців *першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*
за освітньо-професійною програмою «*Середня освіта (Мова і література*
(англійська, німецька)»
за спеціальністю *014 Середня освіта (Мова і література (англійська)*
предметною спеціальністю *014.02 Середня освіта (Мова і література*
(англійська)
зі спеціалізації *014.021 Англійська мова і література*
галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*
денної / заочної форми навчання

мова навчання – українська

2025 – 2026 навчальний рік

Розробники робочої програми:

Тетяна БОДНАРЧУК, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри німецької мови

Ганна БРАТИЦЯ, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри німецької мови

Оксана ГОРБАТЮК, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти.

Ольга САВІЦЬКА, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології

Ухвалено на засіданні кафедри німецької мови
Протокол № 9 від 26 серпня 2025 р.

Ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Протокол № 9 від 26 серпня 2025 року

Ухвалено на засіданні кафедри загальної та практичної психології
Протокол № 13 від 27 серпня 2025 р.

Ухвалено на засіданні ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти факультету іноземної філології
Протокол № 8 від 27 серпня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Оксана ГАЛАЙБІДА

1. Вступ

Робоча програма «Виробнича педагогічна практика з німецької мови» укладена кафедрою німецької мови, кафедрою педагогіки та менеджменту освіти і кафедрою загальної та практичної психології відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька))» зі спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Робоча програма укладена відповідно до таких документів:

1. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджене вченою радою ун-ту 31.08.2021 р., протокол № 111-ОД).
2. Освітньо-професійна програма та навчальний план підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька))».
3. Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України (наказ Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р.). Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. Вип. 1. Київ, 1994. С. 139-153.

2. Мета і завдання практики

Мета виробничої педагогічної практики з німецької мови: є методична підготовка здобувача вищої освіти до виконання обов'язків учителя німецької мови; формування професійно-особистісних якостей, узагальнення та систематизація професійних знань та навичок, розвиток уміння застосовувати набуті знання в умовах реального процесу навчання у школі, а також вивчення та апробація інноваційних методів та прийомів навчання у закладі загальної середньої освіти.

Завдання практики:

- вивчення стану організації навчально-виховної роботи у ЗЗСО;
- вивчення практичного досвіду роботи педагогічних працівників (зокрема вчителів німецької мови) баз практики;
- поглиблення та закріплення теоретичних знань, навичок та вмінь, набутих в університеті та їх використання в педагогічній діяльності;
- формування та розвиток у майбутніх учителів педагогічних умінь та навичок, розвиток професійної культури;
- формування навичок самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнями з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей;
- проведення комунікативно спрямованих уроків із використанням сучасних методів та прийомів активізації діяльності здобувачів освіти;
- удосконалення навичок підготовки навчально-методичних матеріалів, які використовуються на уроках німецької мови у закладах загальної середньої освіти;
- стимулювання інтересу до науково-дослідницької роботи в галузі методики навчання німецької мови, впровадження найбільш ефективних методів навчання та виховання в процесі навчання німецької мови;
- формування творчого мислення, індивідуального стилю професійної діяльності;
- поглиблення розуміння сутності основ компетентнісної, особистісно-орієнтованої освіти, особливостей їх реалізації в педагогічному процесі закладу базової середньої освіти;
- саморозвиток особистісних якостей здобувача, активізація позиції суб'єкта професійного та особистісного саморозвитку;
- поглиблення розуміння сутності виховання в контексті інноваційної освіти, основ її реалізації через адекватну організацію навчальної діяльності здобувачів освіти;

- залучати здобувачів до самостійного розв'язання посильних навчально-виховних завдань.

Бази практики

Згідно з вимогами Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджено вченою радою університету 30.08.2021 р.; введено в дію наказом ректора від 31.08.2021 р. №111-ОД) та на основі укладених договорів на проведення практики базами практики визначено заклади загальної середньої освіти м. Кам'янець-Подільський, які відповідають вимогам до баз практики і спроможні забезпечити виконання здобувачам вищої освіти робочої програми практики.

Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Проходження виробничої практики не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання мультимедійних засобів (проектор, ноутбук / персональний комп'ютер та ін.) для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших та їх демонстрування. Передбачається застосування модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE для методичного супроводу та завантаження матеріалів практики.

3. Перелік визначених компетентностей та програмних результатів навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у навчанні іноземних мов (англійської, німецької) у закладах загальної середньої освіти, що передбачає застосування теорій, сучасних технологій та методів навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 01 Здатність до усвідомлення специфіки професійної діяльності та відповідального ставлення до обов'язків

ЗК 05 Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.

ЗК 06 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 07 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 09 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пошуку ефективних рішень у професійній діяльності.

ЗК 10 Здатність використовувати методики і технології організації активного та здорового способу життя здобувачів освіти, зберігати особисте фізичне здоров'я під час здійснення професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 01 Здатність формувати іншомовні комунікативні уміння та навички учнів, розвивати в них критичне мислення.

СК 02 Здатність моделювати зміст навчання, добирати і використовувати сучасні та ефективні методики та інноваційні технології навчання, виховання і розвитку учнів; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання на засадах компетентнісного підходу.

СК 03 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі

СК 04 Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки; формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК 05 Здатність створювати психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, учителі, батьки та ін.), керувати власними емоційними станами.

СК 07 Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу

СК 08 Здатність організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів

СК 10 Здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), володіти іноземними мовами на рівні B2/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності.

СК 13 Здатність реалізувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до навчання іноземних мов на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

СК 14 Здатність використовувати знання з теорії та історії мов, що вивчаються у професійній діяльності

СК 16 Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі навчання іноземних мов з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі

СК 17 Здатність здійснювати власне дослідження у професійній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати його результати

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 01 Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української, англійської, німецької мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), здатний удосконалювати і підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 02 Уміє визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб; добирати доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та індивідуальних особливостей учнів; оцінювати результати навчання учнів і здійснювати їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу.

ПРН 04 Уміє модифікувати, редагувати, комбінувати існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати за потреби нові; впорядковувати їх і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу (у тому числі під час дистанційного навчання).

ПРН 05 Уміє планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів; сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії та створювати умови для формування позитивної самооцінки учнів; формувати мотивацію учнів до навчання.

ПРН 07 Уміє організувати освітнє середовище з урахування правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил; планувати освітній процес з урахуванням принципів здорового та безпечного способів життя; надавати медичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби).

ПРН 08 Уміє здійснювати різні види планування, організації та аналізу освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти.

ПРН 09 Уміє застосовувати різні форми оцінювання результатів навчання учнів з дотриманням визначених критеріїв та принципів академічної доброчесності; розвивати в учнів уміння здійснювати само- та взаємооцінювання результатів навчання.

ПРН 10 Уміє застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання; інтегрувати інноваційні технології в освітній процес.

ПРН 11 Уміє визначати та планувати оптимальний зміст і форми професійного розвитку; здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності з урахуванням змін в системі освіти

ПРН 19 Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, опрацьовувати й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі, презентувати результати свого наукового дослідження

ПРН 20 Уміє формувати іншомовні комунікативні уміння та навички здобувачів освіти; володіє методиками і технологіями розвитку критичного мислення.

4. Термін проходження виробничої педагогічної практики з німецької мови

Назва практики	Семестр	Тижні	Кредити ЄКТС
Виробнича педагогічна практика з німецької мови	8	5	7,5

5. Організація проведення виробничої педагогічної практики з німецької мови

Виробнича педагогічна практика з німецької мови (далі – практика) здобувачів вищої освіти організовується на підставі наказу ректора про проведення практики. Безпосереднє керівництво практикою здобувачів вищої освіти здійснюють керівники практики – науково педагогічні працівники кафедри німецької мови, кафедри педагогіки та менеджменту освіти й кафедри загальної та практичної психології освіти. Перед початком практики проводиться настановна конференція, на якій здобувачам вищої освіти роз'яснюються завдання і зміст практики, а також порядок її проходження.

Під час практики здобувачі вищої освіти організовують свою діяльність відповідно до вимог Статуту закладу освіти, дотримуються Правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, виконують розпорядження адміністрації закладу освіти й керівників практики, беруть участь у позакласній, методичній та інших видах роботи закладу освіти.

Для виконання робочої програми практики, реалізації її завдань здобувачі вищої освіти закріплюються керівниками практики за певними класами та вчителями. Хід і результати роботи фіксуються у щоденнику практики. Щоденне навантаження здобувача вищої освіти становить до 8 годин робочого часу.

Режим роботи здобувачів вищої освіти під час проходження практики визначається керівниками практики. Усі здобувачі вищої освіти повинні приходити до закладу освіти не пізніше, як за 15 хвилин до початку занять у своєму класі, час перебування в закладі освіти визначається змістом і планом проведення практики.

До робочого часу здобувачів вищої освіти під час проходження практики входить відвідування та проведення уроків і виховних заходів з метою здійснення набуття навичок організації освітнього процесу, проведення психолого-педагогічного спостереження за навчальною та виховною діяльністю здобувачів освіти в освітньому процесі, їх організованістю під час уроку та ін. відповідно до визначених схем.

У разі порушення поставлених вимог здобувач вищої освіти (далі – практикант) усувається від проходження практики. Здобувач вищої освіти, робота якого визнана

незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план семестру. Практика завершується підсумковою конференцією, на якій підбиваються підсумки, оцінюються результати роботи, обговорюються проблеми та подальші шляхи удосконалення практики.

Загальну організацію практики здобувачів вищої освіти та контроль за її проведенням у закладі вищої освіти здійснює завідувач практики університету. Організація та проведення практики на факультеті іноземної філології покладається на декана факультету та завідувачів кафедр.

Безпосередні керівники здійснюють керівництво практикою здобувачів вищої освіти кожної академічної групи.

У закладах освіти до керівництва практикою залучаються адміністрація та вчителі-предметники, класні керівники.

Порядок проходження практики за технологіями дистанційного навчання

Під час карантину або інших ситуацій, коли можливості фізичного відвідування баз практик здобувачами вищої освіти обмежені або відсутні й традиційні технології проведення практики здобувачів вищої освіти не можуть бути застосовані, практику може бути переорієнтовано на дистанційне проведення відповідно до розпоряджень по університету, з урахуванням Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view) та на основі Додатку 5 до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджене вченою радою ун-ту 31.08.2021 р.).

Права та обов'язки здобувачів вищої освіти на практиці

Практикант зобов'язаний:

- взяти участь у настановній конференції з питань організації практики у визначений деканатом факультету іноземної філології час;
- до початку практики отримати від керівника практики від кафедри направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник та консультації щодо оформлення необхідних документів);
- до початку практики пройти в університеті інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно та в повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені робочою програмою практики, індивідуальні завдання;
- вивчити та дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку на базі практики;
- своєчасно оформити звіт та захистити його в терміни, визначені наказом ректора університету.

Практикант має право:

- отримувати консультації від вчителів, класних керівників і керівників практики від університету з усіх питань проведення практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики;
- виявляти ініціативу у виборі форм і методів навчальної та виховної роботи.

Права та обов'язки керівників практик від кафедр і баз практики

Керівник практики здобувачів вищої освіти:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед направленням

здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, правил поведінки (в установах, організаціях, на підприємствах), надає здобувачам вищої освіти необхідні документи (направлення, програму, щоденник практики, методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо);

- повідомляє практикантів про форми звітності;
- бере участь у розробці програм практик;
- бере участь у розподілі практикантів за базами практики;
- до початку практики проводить з практикантами інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці, оформляє відповідні документи;
- бере участь у настановних інструктивних нарадах та підсумкових конференціях з питань практики;
- відстежує своєчасне прибуття практикантів на базу практики;
- здійснює контроль за виконанням робочої програми практики та термінами її проведення;
- забезпечує спільно з керівником практики від бази практики високу якість її проходження практикантами згідно з робочою програмою;
- контролює забезпечення необхідних умов праці, організації побуту практикантів на базі практики та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- надає методичну допомогу практикантам під час виконання ними завдань, перевіряє робочу документацію;
- проводить консультації для практикантів щодо опрацювання зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує практикантів про порядок подання звітів про практику та їх захисту;
- перевіряє звітну документацію практикантів;
- приймає захист звітів практикантів про практику в складі комісії;
- оцінює результати практики здобувачів вищої освіти, виставляє оцінки у відповідні документи;
- готує звіт про проведення практики.

Керівник практики від бази практики здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за її проведення.

Керівник практики від бази практики:

- розподіляє практикантів за робочими місцями відповідно до графіка проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки на базі практики та на робочому місці під час виконання конкретних видів робіт;
- ознайомлює практикантів із організацією роботи на конкретному робочому місці;
- забезпечує проходження практики здобувачами вищої освіти;
- забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- створює необхідні умови для оволодіння практикантами новою технікою, сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання курсових робіт;
- оцінює якість проходження практики здобувачами вищої освіти, складає на них характеристику з відображенням виконання робочої програми практики, якості професійних знань та умінь.

Правила техніки безпеки під час проходження практики

Практикант винятково виконує завдання, які передбачені робочою програмою практики. У разі притягнення практиканта до робіт, які не передбачені робочою програмою практики, йому слід негайно повідомити про це керівника практики від

кафедри педагогіки та менеджменту освіти й кафедри загальної та практичної психології. Під час проходження практики заборонено:

- порушувати правила внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- залишати робоче місце без дозволу керівника практики від бази практики, керівника кафедри педагогіки та менеджменту освіти й кафедри психології освіти;
- відволікати від роботи працівників бази практики, які його оточують;
- у разі встановлення порушень вимог охорони праці в службовому приміщенні розпочинати чи продовжувати роботу до усунення небезпеки, якщо це загрожує життю та здоров'ю, обов'язково повідомити про це керівника бази практики;
- під час виникнення несправності обладнання та приладів самостійно їх ремонтувати, натомість потрібно негайно повідомити безпосереднього керівника бази практики та припинити роботу до усунення недоліків; заборонено виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці.

Практикант зобов'язаний:

- дотримуватися дисципліни праці; берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо; виконувати вимоги охорони праці, пожежної безпеки, передбачені відповідними правилами, інструкціями, наказами, розпорядженнями; тримати в порядку та чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарні правила у приміщеннях; утримуватись від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;
- повідомляти керівника закладу та/або керівника від бази практики про всі недоліки, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, небезпеку виникнення травм при експлуатації обладнання, інструментів тощо);
- вжити екстрених заходів за погіршення стану здоров'я учня/практиканта (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа та ін.) (у разі проходження практики в закладах освіти), надати йому першу допомогу та викликати медичного працівника;
- дбати про особисту безпеку, повідомляти про погіршення стану власного здоров'я під час проходження практики.

6. Зміст практики

Зміст виробничої педагогічної практики з німецької мови

Завдання Виробничої педагогічної практики з німецької мови реалізуються у три етапи: 1-й – організаційний, 2-й – основний, 3-й – підсумковий.

На організаційному етапі виробничої педагогічної практики здобувач ВО здійснює таку діяльність:

1. Участь у настановчій конференції здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» факультету іноземної філології; одержання направлень для проходження практики, настанов щодо її проходження, ознайомлення з закладом загальної середньої освіти та класами, у яких виконуватимуться обов'язки вчителя німецької мови.
2. Ознайомлення з діяльністю бази практики, специфікою організації освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти, нормативними документами, які регламентують його роботу (класний журнал, розклад уроків, календарно-тематичний план учителя німецької мови тощо).
3. Узгодження з керівником практики від кафедри розкладу консультацій.

На основному етапі виробничої педагогічної практики здобувач ВО здійснює таку діяльність:

1. Спостереження та аналіз основних форм організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти (уроки німецької мови та позакласні заходи).

2. Проведення уроків німецької мови відповідно до розкладу (**не менше 5 уроків**).
3. Планування та проведення **позакласного заходу** з німецької мови.
4. **Самоаналіз** результатів педагогічної діяльності під час проходження практики та їх фіксація у запропонованій анкеті (Reflexionsbogen zum Schulpraktikum).
5. Виготовлення роздаткового матеріалу та унаочнення. Розробка тестів або завдань на уроки німецької мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

На підсумковому етапі виробничої педагогічної практики здобувач вищої освіти виконує таку роботу:

1. Оформлення та подання керівникам практики на перевірку звітної документації.
2. Захист виробничої педагогічної практики.
3. Участь у підсумковій конференції з виробничої педагогічної практики.

Керівник практики встановлює дні консультацій на кафедрі для попередньої перевірки конспектів здобувачів-практикантів. Присутність на звітній конференції є обов'язковою, бажано надавати фото- та відеоматеріали як додаток до звітної документації.

Педагогіка

Для реалізації завдань практики практикант повинен виконати такі види робіт з педагогіки:

1. Вести щоденник виробничої педагогічної практики (фіксувати та аналізувати процес і результати власної діяльності (підготовка та проведення навчальних занять, робота з документацією (вивчення особливостей ведення журналу), реалізація функцій класного керівника учнівського колективу).
2. Брати участь у консультаціях керівника практики.
3. Підготувати конспект виховного заходу, який необхідно провести в закладі середньої освіти (попередньо план-конспект узгодити з класним керівником та методистом, а також запросити на перегляд виховного заходу).
4. Здійснити комплексний самоаналіз виховного заходу за значущими параметрами.
5. Здійснити комплексний самоаналіз проведеного уроку за значущими параметрами.
6. Підготувати (при можливості провести) за згодою класного керівника одну із форм роботи з батьками: бесіда; тренінг; батьківське консультування; квест; круглий стіл; індивідуальна зустріч та ін. (до звітної документації подати підготовлені матеріали).
7. Підготувати звіт з виробничої педагогічної практики, в якому відобразити:
 - а) найбільш суттєві досягнення та проблеми щодо реалізації освітнього процесу у закладі середньої освіти, дати їм теоретичне обґрунтування;
 - б) сформулювати комплекс форм, методів, прийомів організації освітнього процесу, які студент-практикант визначив як найбільш ефективні;
 - в) відобразити результати проведеної роботи з педагогіки (виховний захід, його самоаналіз, аналіз відвіданого уроку, самоаналіз проведеного);
 - г) сформулювати загальні висновки, «уроки практики», визначити напрями особистісного та професійного саморозвитку на перспективу.

Психологія

Здобувачі вищої освіти, виконуючи завдання з психології, повинні розв'язати такі задачі:

- ◊ грамотно використати психодіагностичний інструментарій для збору фактичного матеріалу про психологічні чинники та прояви девіантної поведінки учнів;
- ◊ здійснити обробку та аналіз матеріалів, отриманих в результаті бесіди, опитування, спостереження, психологічної діагностики тощо;
- узагальнити, осмислити отриману в ході психодіагностики інформацію та запропонувати основні психопрофілактичні заходи з попередження девіантної поведінки учнів.

Виконання завдань з психології може відбуватися в такій послідовності.

У перший тиждень практикант знайомиться з класом, налагоджує з учнями психологічний контакт, обирає дві методики для виявлення особливостей особистісного розвитку, що можуть слугувати психологічними чинниками девіантної поведінки учнів.

Впродовж наступних тижнів, продовжуючи спостерігати за поведінкою, спілкуванням та різними видами діяльності учнів, здобувач вищої освіти проводить психодіагностичне обстеження учнів за допомогою обраної методики; здійснює обробку їх результатів з метою з'ясування психологічних чинників девіантної поведінки учнів, її проявів, проектує виховну та розвивальну роботу з її профілактики, здійснює розробку психопрофілактичного заняття з попередження девіантної поведінки учнів та проводить його.

В останній тиждень практики здобувач вищої освіти складає звіт про психологічну діагностику девіантної поведінки учнів.

8. Звітна документація з практики Німецька мова

1. **Щоденник**, в якому фіксуються всі форми роботи під час практики (відвідування уроків з німецької мови, ознайомлення зі шкільними програмами, з календарно- тематичним та урочним плануванням вчителя тощо)
https://drive.google.com/file/d/1EP4soRpxT4N2gy_dWzUsx2_VIXUwiBOf/view
2. **План-конспекти уроків німецької мови (не менше 5)** (див. Додаток 1).
3. **План позакласного заходу** з німецької мови (див. Додаток 1).
4. **Самоаналіз** результатів педагогічної діяльності під час проходження практики та їх фіксація у запропонованій анкеті (Reflexionsbogen zum Schulpraktikum) (див. Додаток 2).
5. **Тести або завдання** на уроки німецької мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій та урахуванням тем проведених уроків.
<https://deutsch.kpnu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennia-praktyk/>

Педагогіка

1. Щоденник практики.
2. План-конспект виховного заходу (див. Додаток 3).
3. Самоаналіз виховного заходу (комплексний самоаналіз проведеного виховного заходу за значущими параметрами) (див. Додаток 4).
4. Самоаналіз проведеного уроку (комплексний самоаналіз проведеного уроку за значущими параметрами) (див. Додаток 5).
5. План-конспект форми роботи з батьками (підготовка, проведення (при можливості), наявність та повнота конспекту) (див. Додаток 6).

Психологія

Звіт про діагностику вікових девіацій учнів та шляхів їх попередження, складений за пропонованою схемою.

2. Матеріали психодіагностики (бланки відповідей).
3. Перелік психопрофілактичних та психокорекційних заходів з попередження та

корекції девіантної поведінки учнів (за окремими видами девіацій).

4. Розділ «Психологічна складова виробничої практики» у звіті про практику.

Рекомендації до оформлення звітної документації

Матеріали практики мають бути набрані на комп'ютері. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, що містить підписи керівників практики із зазначенням посади, наукового ступеня, вченого звання, ПІБ. Звітні матеріали здобувач ВО завантажує на MOODLE. Щоденник практики - основний документ, що відображає поточну діяльність здобувача ВО, етапи виконання завдань.

Оформлення звіту здобувача вищої освіти повинне відповідати таким вимогам:

- обсяг звіту складає довільну кількість сторінок комп'ютерного набору (але не менше трьох);
- текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього –20 мм, лівого – 25 мм, правого – 10 мм;
- титульна сторінка оформляється за встановленою формою (*див. Додаток 7*).

Звіт повинен містити відомості про виконання здобувачем ВО усіх розділів програми практики. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій, складених практикантом на основі аналізу освітнього процесу.

Розділи й окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності та конкретизовані.

У «Вступі» до звіту коротко розкривається роль, місце практики в системі професійної підготовки вчителя, мета і завдання практики, основні принципи її організації. Визначаються професійні уміння і навички, які формувалися і вдосконалювалися під час практики.

Виконання завдань відповідно до розділів програми:

1. Завдання з методики навчання німецької мови.
2. Завдання з педагогіки.
3. Завдання з психології

Висновки: які знання, уміння та навички здобуті упродовж практики; позитивне в організації та проведенні практики; недоліки, виявленні під час практики; пропозиції щодо удосконалення підготовки, організації та проведення практики.

У щоденнику практики повинні бути :

- ✓ *відмітки про прибуття та вибуття* з бази практики, засвідчені підписом керівника та печаткою підприємства, організації, установи;
- ✓ *календарний графік проходження практики*, засвідчений підписом керівника та печаткою підприємства, організації, установи-бази практики, у якому повинні бути **відповідні записи** :
 - про проведені та відвідані уроки німецької мови;
 - позаурочні та виховні заходи;
 - підготовку та проведення заходів та завдань з педагогіки;
 - участь у семінарах / конференціях, тощо;
- ✓ *робочі записи під час практики*, у яких деталізовано проведені види робіт та виконання завдань практики;
- ✓ *відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці* керівника практики від бази практики - учителя німецької мови з його підписом і рекомендованою оцінкою, засвідчений підписом керівника та печаткою установи;
- ✓ *відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці* керівника практики від бази практики-класного керівника з його підписом і рекомендованою

оцінкою, засвідчений підписом керівника та печаткою установи;

Звітну документацію здають провідному фахівцеві навчального відділу з організації практики на факультеті іноземної філології у триденний термін після її завершення.

Час та місце проведення підсумкової конференції (захист практики) оголошується додатково. Розподіл балів за виконання завдань з практики та критерії оцінювання результатів

Вид діяльності під час практики	Максимальна кількість балів
1. Виконання завдань з німецької мови	60
1. Планування і проведення уроків з німецької мови	35
2. Планування і проведення позакласного заходу	10
3. Роздатковий матеріал; тести або завдання, розроблені із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій для уроків німецької мови	10
4. Звіт про практику (Reflexionsbogen zum Schulpraktikum)	5
2. Виконання завдань з педагогіки:	15
а) щоденник практики (повнота і правильність оформлення – зміст, висновки, оцінка), звіт про педагогічну складову практики	2
б) виховний захід (підготовка, проведення, наявність та повнота конспекту)	7
в) самоаналіз виховного заходу (комплексний самоаналіз проведеного виховного заходу за значущими параметрами)	2
г) самоаналіз проведеного уроку (комплексний самоаналіз проведеного уроку за значущими параметрами)	2
д) план-конспект форми роботи з батьками (підготовка, проведення (при можливості), наявність та повнота конспекту)	2
3. Виконання завдань з психології:	15
а) звіт про діагностику вікових девіацій учнів та шляхів їх попередження, складений за пропонованою схемою;	7
б) перелік психопрофілактичних та психокорекційних заходів з попередження та корекції девіантної поведінки учнів (за окремими видами девіацій);	3
в) матеріалів психодіагностики;	3
г) відповідність звітної документації змісту діяльності практиканта, її оформлення.	2
4. Захист звіту перед комісією	10
Разом	100

Критерії оцінювання завдань практики з німецької мови

1. **Планування і проведення уроків з німецької мови** (5 уроків – 35 балів, по 7 балів за один урок):

7-6 балів – урок оцінено керівником від бази практики та/або методистом від кафедри на «відмінно», його проведено на належному рівні, план-конспект уроку оформлено згідно вимог;

5-4 бали – урок оцінено керівником від бази практики та/або методистом від кафедри на «добре», під час проведення уроку здобувач допускав незначні помилки, план-конспект уроку оформлено згідно вимог;

3-1 бали – урок оцінено керівником від бази практики та/або методистом від кафедри на «задовільно», під час проведення уроку здобувач допускав суттєві помилки, план- конспект уроку оформлено недбало;

0 балів – урок не проведено.

2. **Планування і проведення позакласного заходу** (10 балів):

10-9 балів – позакласний захід ретельно сплановано, проведено на належному рівні; 8-6 бали – позакласний захід добре сплановано, під час проведення допущено незначні помилки; 5-3 бали – планування позакласного заходу не відповідає вимогам, під час проведення допущено незначні помилки;

2-1 бали – планування позакласного заходу не відповідає вимогам, під час проведення допущено суттєві помилки;

0 бал – позакласний захід не проведено.

3. **Розроблені тести / завдання з німецької мови** (10 бали):

10-9 балів – тестові завдання сформульовані чітко і грамотно; вони передбачають використання інформаційно-комунікаційних технологій;

8-6 бали – тестові завдання сформульовані не достатньо чітко; вони передбачають використання інформаційно-комунікаційних технологій;

5-3 бали – тестові завдання сформульовані не чітко та містять граматичні та/чи лексичні помилки; вони передбачають використання інформаційно-комунікаційних технологій;

2-1 бал – тестові завдання сформульовані не чітко та містять значну кількість граматичних та/чи лексичних помилок; вони не передбачають використання інформаційно-комунікаційних технологій;

0 балів – тести не розроблені.

4. **Звіт про практику** (Reflexionsbogen zum Schulpraktikum) (5 балів):

10-9 балів – звіт містить аналіз діяльності під час проходження практики, не містить лексико-граматичних помилок;

8-6 балів – звіт викладено не повно, допущені незначні помилки мовного та змістового характеру;

5-4 бали – звіт викладено фрагментарно, допущені значні помилки мовного та змістового характеру;

3-1 бал – звіт викладено фрагментарно, без аналізу власної діяльності під час проходження практики, допущені значні помилки мовного та змістового характеру;

0 балів – звіт не оформлено.

Критерії оцінювання завдань практики з педагогіки

15-14 балів: Здобувач у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Виховні заходи оцінено на 10-12 балів. Отримав високу оцінку вчителя, класного керівника та методистів за виконувану роботу. Під час виконання різних видів роботи в школі проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний, творчий. Завоював повагу серед учнів, педагогічного колективу школи, керівників практики і отримав високу оцінку керівника від бази практики. У визначений термін здав досконало оформлену документацію, яка відповідає вимогам практики.

13-12 балів: Здобувач у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Виховні заходи оцінено на 7-9 балів. Здобувач припускався деяких методичних помилок під час проведення виховних заходів, але зміг самостійно їх виправити або пояснити причину в процесі аналізу виховного заходу. Проявив дисциплінованість, отримав позитивну оцінку роботи від класного керівника. Вчасно оформив та здав звітну документацію, яка відповідає вимогам практики.

11-9 балів: Завдання з педагогіки виконані в повному обсязі. Виховний захід оцінено на 4-

6 балів. Здобувач проявив себе організованим, дисциплінованим, проте недостатньо самостійним та ініціативним. Під час залікових заходів допускалися несуттєві методичні помилки. Здобувач вчасно здав документацію, але при її оформленні допустився деяких неточностей або неповноти викладу.

Менше 9 балів, не зараховано: За період практики здобувач не виконав усі завдання з педагогіки, передбачених програмою практики. Отримав негативні відгуки від педагогічного колективу школи, керівників від бази практики. Невчасно та не в повному обсязі подав матеріали практики, які містять неточності та помилки і не відповідають вимогам, щодо оформлення такого виду документації.

Критерії оцінювання завдань практики з психології

Оцінка *«відмінно» (15 балів)* – всі завдання практики з психології виконано правильно та у повному обсязі, виявлено вміння здобувача вищої освіти застосовувати і творчо використовувати теоретичні та прикладні знання з психології, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Виявлено вміння застосовувати спостереження та бесіду для виявлення причин виникнення вікових девіацій учнів, складати звіт про здійснені психологічні дослідження, продемонстровано активність та ініціативність під час здійснення практичної діяльності, проектування попередження та подолання девіацій учнів. Звіт подано у встановлений термін. Він містить звіт про виконані завдання з психології, висновки та пропозиції.

Оцінка *«дуже добре» (13-14 балів)* — завдання з психології виконані правильно, але недостатньо повно. здобувача вищої освіти застосовувати і творчо використовувати теоретичні та прикладні знання з психології, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Виявлено вміння застосовувати спостереження та бесіди для вивчення проявів можливих девіацій учнів, складати звіт про здійснені психологічні дослідження. Продемонстровано активність та ініціативність, схильність до проектування попередження та подолання девіацій учнів, але не виявлено творчого, індивідуального підходу. Звіт подано у встановлений термін. Він містить звіт про виконані завдання з психології, висновки та пропозиції.

Оцінка *«добре» (11-12 балів)*— завдання практики з психології виконано, але неповно, в ході виконання завдань допускалися незначні помилки при обробці результатів психодіагностики особистості учня. Виявлено вміння застосовувати спостереження та бесіди для вивчення проявів можливих девіацій учнів, психодіагностичні методики для вивчення структурних компонентів особистості учня, але неповно викладено звіт про здійснені психологічні дослідження, не розуміння можливих шляхів попередження та корекції вікових девіацій. Звітна документація оформлена згідно з вимогами.

Оцінка *«задовільно» (10 балів)*— завдання практики з психології виконано у неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками.

Оцінка *«достатньо» (9 балів)*— завдання з психології виконано з помилками. Усі завдання практики виконувалися, але допущені значні неточності, бракує матеріалів психодіагностики. Документація оформлена неповно, з помилками.

Оцінка *«незадовільно» (0-8 балів)* — завдання практики з психології невиконані, виявлено несформованість вміння здійснювати відповідні види професійної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками та подана невчасно.

Критерії оцінювання захисту практики

5 балів – здобувач впевнено і чітко висвітлює результати своєї діяльності під час проходження практики з використанням мультимедійної презентації;

4-3 бали – здобувач не досить впевнено і чітко висвітлює результати своєї діяльності під час проходження практики з використанням мультимедійної презентації;

2-1 бали – здобувач фрагментарно висвітлює результати своєї діяльності під час

проходження практики, проте без використання презентації;
0 балів – здобувач не з'явився на захист практики.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

9. Порядок підведення підсумків практики

Інформація про проведення підсумкової конференції (захист практики) оголошується додатково.

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти на підсумковій конференції. До комісії входять керівники від кафедри німецької мови, кафедри педагогіки та менеджменту освіти, кафедри загальної та практичної психології.

Комісія оцінює результати діяльності практикантів, беручи до уваги:

- виконання здобувачем ВО програми практики;
- ступінь сформованості компетентностей, передбачених програмою практичної підготовки здобувача вищої освіти;
- рівень професійної й суспільної спрямованості майбутніх вчителів (інтерес до педагогічної професії, любов до дітей, відповідальне і творче ставлення до роботи, активність, ініціативність, самостійність, дисциплінованість);
- дотримання вимог до оформлення звітної документації, якість звітних матеріалів.
- уміння висловлювати власну позицію з питань навчання і виховання в процесі захисту педагогічної практики.

Порядок захисту практики

У процесі обговорення звіту керівники практики коментують виступ здобувача ВО, оцінюють рівень засвоєння знань, набуття умінь і навичок кожним практикантом.

Загальна **оцінка** за виробничу педагогічну практику з німецької мови виставляється згідно з навчальним планом: **диференційований залік**.

Оцінка виставляється головою комісії у відомість обліку успішності та залікової книжки / індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти, який **не виконав програму практики з поважних причин** (підтверджених документально), наказом по університету може бути направлений для повторного проходження практики у час, вільний від навчання.

Здобувач вищої освіти, який **не виконав програму практики без поважних причин**, відрховується з університету за невиконання навчального плану.

Підсумки практики обговорюються на засіданні випускової кафедри.

10. Рекомендована література

Модельні навчальні програми

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

Рекомендована література з методики навчання німецької мови

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 334 с.
3. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджене вченою радою ун-ту 31.08.2021 р., протокол № 111-ОД).
4. Бахмат, Н. В., Сторчова, Т. В., Моцик, Р. В., Мелекєсцева, Н. В., & Братиця, Г. Г. (2023). Сучасні тенденції розвитку цифрової компетентності майбутніх учителів: європейський досвід. Академічні візії, (15). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/122>
5. Братиця Г.Г., Липман О.В. Textproduktion im DaF-Unterricht: Übungen und Aufgaben für die Entwicklung der Schreibkompetenz. *Методика навчання філологічних дисциплін у закладах загальної середньої та вищої освіти* : матеріали XII Регіон. наук.-практ. конф., 7 груд. 2023 р. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. С. 56-58.
6. Крецька Ю. А. Методичні рекомендації щодо організації процесу адаптації майбутніх учителів іноземної мови до професійної діяльності засобами діяльності профільюючих кафедр. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2014. 76 с.
7. Педагогічна практика в системі професійної підготовки вчителя німецької мови (видання 3-є, перероблене) / укл. Т. В. Боднарчук. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2016. 96 с.
8. Методичні рекомендації з організації та проведення виробничої педагогічної практики (німецька мова) (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) : навчально-методичний посібник / укладачі Боднарчук Т. В., Шмирко О. С., Крецька Ю. А. Кам'янець- Подільський : ФОП Гордукова І. Є., 2021. 94 с.
9. Шмирко О. С. Методичні рекомендації щодо забезпечення професійного розвитку майбутніх учителів іноземної мови засобами професійного спрямування навчальних занять з фаху. м. Кам'янець-Подільський : «Каліграф», 2015. 44 с.
10. Schmyrko O. Materialien für die Berufspraxis. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Каліграф», 2017. 82 с.
11. Добринчук О.О., Калинюк Т.В. Міжкультурна комунікація на уроках німецької мови засобами автентичних карикатур: зарубіжні методики. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2023. № 1, т. 13. С. 37-43. DOI: [10.31891/2308-4081/2023-13\(1\)-5](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13(1)-5)
12. Калинюк Т.В., Добринчук О.О. Формування соціокультурної компетентності на уроці іноземної мови у контексті цифровізації освіти. Наукові записки. Сер. Психолого-педагогічні науки. 2023. No 2. С. 63-71. DOI: <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2023-PP-2-63-72>.
13. Калинюк Т.В. Модельні навчальні програми у контексті реалізації концепції «Нова українська школа» : *Методика викладання філологічних дисциплін узагальноосвітніх та вищих навчальних закладах України*. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. С.42-52.
14. Калинюк Т.В. Створення цифрового освітнього простору для індивідуалізації навчання іноземної мови : *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. Вип. 22.

С. 149-151.

15. Калинюк Т.В. Методи та прийоми формування соціокультурної компетентності на уроці німецької мови в умовах НУШ : *Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи* : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 6 квітня 2023 р. / редкол. Т.В. Калинюк (відп. ред.) та ін. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, 2023. С. 79-82.

16. Schmyrko O. Materialien für die Berufspraxis. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Каліграф», 2017. 82

Рекомендована література з педагогіки

1. Основи педагогічної майстерності та творчості вчителя: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / [автори-укладачі: О. М. Дутко, О. В. Горбатюк, І. Ю. Лебідь, С. В. Поліщук, В. В. Федорчук; за заг. ред. В. В. Федорчук]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 275 с.

2. Polishchuk S. Professional readiness of a teacher for innovative activities: a qualitative aspect. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University <http://journals.pnu.edu.ua> Vol. 11,

№. 1 (2024), 184-192. DOI: 10.15330/jpnu.11.1.184-192

3. Поліщук С.В., Горбатюк О.В. Інформаційні технології та засоби їх реалізації у закладах загальної середньої освіти. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія

«Історія та археологія»): журнал. 2024. № 5(23) 2024. С. 909-922. DOI: <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.1.197-204>

4. Поліщук С.В., Горбатюк О.В. Теорія організації: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс] / [автори-укладачі: С.В. Поліщук, О.В. Горбатюк; за заг. ред. С.В. Поліщук]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 147 с. <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7544>

5. Бодненко Д.М. Моніторинг навчальної діяльності : навчальний посібник. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.

3. Бути вчителем : навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / Укладач О.В. Грушко. Вінниця : ТД «Сдельвейс», 2007, 296 с.

6. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : Навчальний посібник. 3-тє вид., доопрац. і доп. Київ : Знання, 2008. 566 с.

7. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник. 3-тє вид. стер. Київ : Видавничий центр «Академія», 2009. 616 с.

8. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка : загальні основи педагогіки, теорія освіти і навчання : Навчальний посібник. Книга 1. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 202с.

9. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. Київ : «Академвидав», 2012. 352 с.

10. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів : Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.

11. Ковальчук О.М. Формування педагогічної техніки засобами театральної педагогіки. Навчально-методичний посібник. Ніжин : Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2001. 126 с.

12. Кучерявець В.Г. Основи педагогічної майстерності : Практикум. Ніжин : Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М. Гоголя, 2002. 55 с.

13. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / за заг. ред.

- Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : видавець Зволейко Д.Г. 2008. 272 с.
14. Основи педагогічного оцінювання : навч.-метод. посіб. Ніжин : Лисенко М.М., 2012. 102 с.
16. Загальна педагогіка : навчальний посібник / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін; за ред. О. Ф. Євсюкова; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2020. 150 с.

Рекомендована література з психології

1. Савицька О.В. Профорієнтаційний супровід професійного самовизначення в ранній юності. Профорієнтація: стан і перспективи розвитку: збірник матеріалів Х ювілейних Всеукраїнських психолого-педагогічних читань, присвячених пам'яті доктора психологічних наук, професора Федоришина Бориса Олексійовича / за ред. Н.В.Павлик. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зазюна НАПН України, 2020. С.108-111.
2. Савицька О.В. Особливості динаміки вибору професії в ранній юності. Nauka i edukacja w warunkach zmian cywilizacyjnych : materiały II Międzynarodowej konferencji naukowo- praktycznej / pod red. Stanisława Kowalczyka. Łódź: Nauka Nowa, 2020. p. 64-67.
3. Савицька О.В. Психологічні основи використання інтерактивних технологій у формуванні soft skills майбутніх фахівців. Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах Нової української школи: колективна монографія / за ред. Н.В.Бахмат, Н.В.Гудими, О.В.Ковальчук, С.З.Романюк. Київ: Міленіум, 2021. С. 185-195.
4. М'яленко В. В. Психологія професійної самореалізації молоді : монографія. Київ : Міленіум, 2016. 104 с.
5. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. Навчальний посібник. Київ : КНТ, 2016. 438 с.
6. Щербаківа І.М., Стадник І.А. Психодіагностика професійного самовизначення особистості: навч.-метод. Побіник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2012. 324 с.
7. Синявський В.В. Психологічні основи профорієнтаційної професіографії : навчально- методичний посібник. Київ: ІПК ДСЗУ, 2010. 96 с.
8. Мерзлякова О., Євдокімова Г. Методики професійного самовизначення. Київ: Шкільний світ, 2014. 120 с.

11. Інтернет ресурси

Вебсайт	Опис
https://naurok.com.ua/	методична допомога вчителю у підготовці до уроку; необмежені можливості для обміну досвідом між освітянами
https://prometheus.org.ua/	сайт для пошуку цікавих ідей та ознайомлення з досвідом; можливості для неформальної освіти
https://osvitoria.university/	інноваційні підходи до організації уроку
https://www.goethe.de/ins/ua/uk/index.html	методичні рекомендації та цікава добірка матеріалів для проведення уроку німецької мови
https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku	модельні навчальні програми
https://nus.org.ua/	добірка рекомендацій для організації

ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Бланки та методичні матеріали для підготовки звітних документів з практики розміщено на сайті кафедри німецької мови за покликанням <https://deutsch.kpnu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennia-praktyk/>

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ УРОКУ / ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Thema

Klasse

Sprachniveau

Globales Lernziel: _____

Zeit	Teillernziel	Lernaktivität	Sozial- und Arbeitsform	Lernmaterial	Medien / Hilfsmittel	Lehraktivität

Maßnahme/n zur Evaluation _____

**АНКЕТА «ЯК Я ОЦІНЮЮ СВОЮ ПРАКТИКУ»
REFLEXIONSBOGEN ZUM SCHULPRAKTIKUM**

Schulbetreuer /in: _____

_____ Schule/Klasse: _____

Datum: _____

Unibetreuer/in: _____

Welche Lernprozesse (Fachkompetenz, Methodenkompetenz, Selbstkompetenz / eigene Lehrerpersönlichkeit) haben Sie in diesem Praktikum an sich wahrnehmen können?

1. Wie beurteilen Sie die Betreuung durch die Lehrerin/den Lehrer?

3. Wie beurteilen Sie die Betreuung durch den Dozenten der Hochschule?

4. Wie bewerten Sie zusammenfassend dieses Praktikum (nach Schulnoten)?

	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
Atmosphäre in der Gruppe						Lehrer/-in -Betreuung					
Klassensituation						Dozenten-Betreuung					
Schule						Fachdidaktischer Bezug					
Lernprozesse: L- Persönlichkeit						Schulpädagogischer Bezug					
Lernprozesse: Fachdidaktik/Methodik						Theorie/Praxis- Verknüpfung					
Das Praktikum hat meine Erwartungen erfüllt.											
Begründung (bis 80 Wörter):											
Das Praktikum hat mir Impulse für mein weiteres Studium gegeben.											
Begründung (bis 80 Wörter):											

Das Praktikum hat mir in meiner Berufswahl weitergeholfen.					
--	--	--	--	--	--

Begründung (bis 80 Wörter):

СХЕМА ПОЗАКЛАСНОГО ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

«Затверджую»
Викладач кафедри педагогіки та
менеджменту освіти
_____ (підпис)
« ____ » _____ 202_ р.

Конспект виховного заходу

на тему: _____

здобувача вищої освіти _____
групи _____
_____ курсу
факультету _____

_____ (П.І.Б.)

для проведення в _____ класі
_____ школи / ліцею
« ____ » _____ 202_ р.

Друга сторінка:

Мета заходу (виховна, пізнавальна, розвиваюча)

Форма проведення (класна година, диспут, колективна творча справа, екскурсія тощо)

Місце проведення заходу і його тривалість

Обладнання і наочність

Використана література, методичні розробки тощо

Зміст виховного заходу

I. **Вступна частина:** вступне слово вчителя, організація заходу, актуалізація теми заходу тощо.

II. **Основна частина:** викладення інформаційного матеріалу, запитання для обговорення, зміст завдань для групового чи колективного виконання, конкурсні завдання.

III. **Заключна частина:** підведення підсумків, рекомендації і пропозиції учням.

4 ОРІЄНТОВНА СХЕМА САМОАНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

1. Тема виховного заходу, актуальність її для школярів даного класу.
2. Мета виховного заходу (виховна, пізнавальна, розвиваюча).
3. Форма проведення виховного заходу (класна година, бесіда, диспут, колективна творча справа, екскурсія, вечір тощо), педагогічна доцільність вибору форми для реалізації поставленої мети.
4. Готовність до проведення виховного заходу: попереднє ознайомлення учнів з темою і метою виховного заходу, участь школярів у підготовчій роботі, підбір літератури, наочності, обладнання, технічних засобів, оформлення приміщення.
5. Вступна частина заходу: мотивація спільної діяльності вчителя і учнів у ході виховного заходу, способи активізації учнів на початку роботи.
6. Характеристика змісту використаного матеріалу: актуальність матеріалу, спрямованість його на забезпечення мети, відповідність віковим особливостям, рівню розвитку учнів, запитам і інтересам даного колективу, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу; роз'яснення нових термінів і понять; правильність і обґрунтованість висновків, рекомендації учням щодо самовиховання.
7. Характеристика методів і прийомів роботи: які конкретно методи та прийоми виховання і педагогічної взаємодії застосовані. Їх педагогічна доцільність і спрямованість на реалізацію мети, різноманітність.
8. Педагогічна майстерність: уміння володіти собою, ставлення до учнів, стиль педагогічного спілкування, організаторські уміння, педагогічний такт, культура мовлення.
9. Заключна частина заходу: проведення колективного аналізу, активність учнів у висуненні пропозицій, загальні висновки, програма дальших дій.
10. Загальні висновки: досягнення мети, вплив заходу на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення моральних якостей, створення умов для формування культури, світогляду; що не вдалося зробити, чого досягти. Пропозиції щодо подальшого поліпшення виховної роботи з учнями.

СХЕМА САМОАНАЛІЗУ УРОКУ

1. Мета і завдання уроку (освітні, виховні, розвивальні), їх взаємозв'язок та шляхи реалізації.
2. Готовність до уроку: облаштування класної кімнати, наочні посібники, технічні засоби навчання, санітарно-гігієнічні умови та ін.
3. Тип уроку, його місце в системі занять із предмета.
4. Організаційна структура уроку: чіткість і послідовність етапів, відповідність їх характеру пізнавальної діяльності учнів.
5. Зміст уроку: науковість, виховне та розвивальне значення навчального матеріалу; правильність добору навчального матеріалу за обсягом, змістом і доступністю для учнів; співвідношення емпіричного, теоретичного і практичного навчального матеріалу; групування, класифікація навчального матеріалу навколо ключових понять; спрямованість навчального матеріалу на зв'язок з життям.
6. Методичне забезпечення уроку:
 - використання та особливості поєднання форм навчання, обґрунтованість їх вибору,
 - відповідність принципам навчання;
 - темп уроку;
 - методика проведення різних етапів уроку: постановка пізнавальних завдань перед учнями; методика перевірки домашніх завдань; методика викладання нових знань; методика закріплення навчального матеріалу; методика перевірки та оцінювання;
 - використання прийомів активізації пізнавальної діяльності учнів;
 - організація репродуктивної та творчої діяльності учнів, їх співвідношення;
 - застосування на уроці проблемного та елементів програмованого навчання;
 - врахування індивідуальних особливостей та інтересів учнів, рівня їх підготовленості, здійснення індивідуалізації навчання та диференційованого підходу до учнів;
 - організація різних видів самостійної роботи учнів, їх місце на уроці;
 - домашнє завдання, його обсяг і вчасність подання;
 - використання на уроці виховних можливостей навчального матеріалу, формування наукового світогляду, моральних, трудових, естетичних та інших якостей особистості, культури навчальної праці;
 - виявлення та реалізація на уроці внутріпредметних та міжпредметних зв'язків у навчальному матеріалі, обґрунтування їх педагогічної доцільності.
7. Характер діяльності вчителя:
 - а) рівень наукової підготовки і готовності до уроку; знання теорії навчання і виховання, методики викладання предмета, психології та гігієни, вміння застосовувати ці знання у процесі навчання;
 - б) діяльність вчителя як консультанта та координатора навчання;
 - в) взаємостосунки з класом та окремими учнями;
 - г) володіння педагогічною технікою (зовнішність; вміння володіти своїм тілом - ходити, сидіти, стояти; жести, міміка; культура педагогічного спілкування; культура педагогічного мовлення; темп роботи);
 - д) педагогічний такт, стиль.
8. Характер діяльності учнів:
 - а) активність, самостійність, інтерес до занять учнів різного рівня підготовленості, зосередженість і стійкість їх уваги на різних етапах уроку;
 - б) навчально-пізнавальна діяльність, організованість, акуратність; участь у роботі на уроці окремих учнів і всього колективу;
 - в) ставлення учнів до вчителя і один до одного (доброзичливість, взаємодопомога,

партнерство).

Загальні підсумки уроку:

а) виконання плану уроку;

б) досягнення освітньої, розвивальної і виховної мети; в) загальна оцінка, результати, ефективність і якість;

г) висновки та пропозиції щодо подальшого вдосконалення роботи, закріплення успіхів, подолання помилок.

СХЕМА ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ, ЩОДО ФОРМ РОБОТИ З БАТЬКАМИ

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

«Затверджую»
Викладач кафедри педагогіки та
менеджменту освіти
_____ (підпис)
«____» _____ 202_ р.

План-конспект форми роботи з батьками

на тему: _____

студента _____ групи _____ курсу
_____ факультету

(П.І.Б.)

для проведення в _____ класі
_____ школи / школи
«____» _____ 202_ р.

Друга сторінка:

Мета заходу

Форма проведення (бесіда; тренінг; батьківське консультування; квест; круглий стіл; індивідуальна зустріч та ін.)

Місце проведення заходу і його

тривалість Обладнання і наочність

Використана література, методичні розробки тощо

Зміст

I. **Вступна частина:** вступне слово вчителя, організація заходу, актуалізація теми заходу тощо.

II. **Основна частина:** викладення інформаційного матеріалу, запитання для обговорення, завдання для групового чи колективного виконання.

III. **Заключна частина:** підведення підсумків, рекомендації і пропозиції батькам.

Зразок титульного аркуша звіту про практику:

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології

ЗВІТ

про виконання завдань

практики

_____ (назва практики)

здобувача вищої освіти

групи _____

освітньо-професійної програми « _____ »

(назва програми)

_____ (прізвище, ім'я та по-батькові здобувача ВО)

Керівник практики від кафедри _____ (назва кафедри)

Оцінка _____

_____ (підпис викладача)

_____ (прізвище, ініціали викладача)

Керівник практики від кафедри _____ (назва кафедри)

Оцінка _____

_____ (підпис викладача)

_____ (прізвище, ініціали викладача)

Керівник практики від кафедри _____ (назва кафедри)

Оцінка _____

_____ (підпис викладача)

_____ (прізвище, ініціали викладача)

Звіт повинен містити:

ВСТУП

- місце і термін проходження практики;
- клас, де здобувач ВО проходив практику;
- кількість учнів у класі;
- прізвища та ініціали вчителів-предметників та класного керівника;
- програма, за якою працює ЗЗСО

Виконання завдань із кожного освітнього компонента. Наприклад:
ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З ПЕДАГОГІКИ

У цих розділах слід описати результати виконання завдань практики (відповідно до робочої програми практики з кожного освітнього компонента). Наприклад, відвідано ____ уроків (коротко проаналізувати їх); проведено ____ уроків (їх самоаналіз); розроблено ... (дидактичні матеріали, тести тощо).

ВИСНОВКИ

Вкажіть позитивні моменти в проходженні практики, сформовані компетентності. Що сподобалося, вразило, здивувало, запам'яталося найбільше? Чи вдалося реалізувати всі поставлені завдання? Якщо ні, то чому? Які труднощі виникали під час проходження практики?

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Дата

Підпис здобувача вищої освіти

Керівники від бази практики:

Вчитель німецької мови

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Вчитель зарубіжної літератури

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Класний керівник

(підпис)

(прізвище, ініціали)